

Regeling van de Minister van Infrastructuur en Waterstaat, van 15 juni 2021, nr. IENW/BSK-2021/116939, tot wijziging van de Regeling aanwijzing luchtruim en luchtverkeersdienstverleners BES in verband met het vaststellen van een ATZ en luchtverkeersroutes en -procedures in de Flamingo CTR

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,

Gelet op de artikelen 2, derde lid, en 74, eerste lid, van het Besluit luchtverkeer BES;

BESLUIT:

ARTIKEL I

De Regeling aanwijzing luchtruim en luchtverkeersdienstverleners BES wordt als volgt gewijzigd:

A

Na artikel 1 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 1a

Deze regeling berust mede op artikel 74, eerste lid, van het Besluit luchtverkeer BES.

B

Artikel 2 wordt als volgt gewijzigd:

1. In onderdeel a, onder 1°, wordt 'Plesman' vervangen door 'Hato'.
2. Onder verlettering van onderdelen b tot en met d tot c tot en met e wordt een onderdeel ingevoegd, luidende:
  - b. Flamingo ATZ, met de volgende laterale en verticale grenzen:
    - 1°. een cirkel met een straal van 6 NM vanaf het ARP van Flamingo luchthaven;
    - 2°. de grond en 2000 ft;
3. In onderdelen a, onder 1°, c (nieuw), d (nieuw), onder 1°, en e (nieuw), onder 1°, wordt 'AIP Netherlands Antilles' telkens vervangen door 'Dutch Caribbean AIP'.

C

Na artikel 5 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 5a

De luchtverkeersroutes en luchtverkeersprocedures zijn de luchtverkeersroutes en luchtverkeersprocedures die zijn opgenomen in de bijlage bij deze regeling.

D

Er wordt een bijlage toegevoegd zoals opgenomen in de bijlage bij deze regeling.

ARTIKEL II

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 juli 2021.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

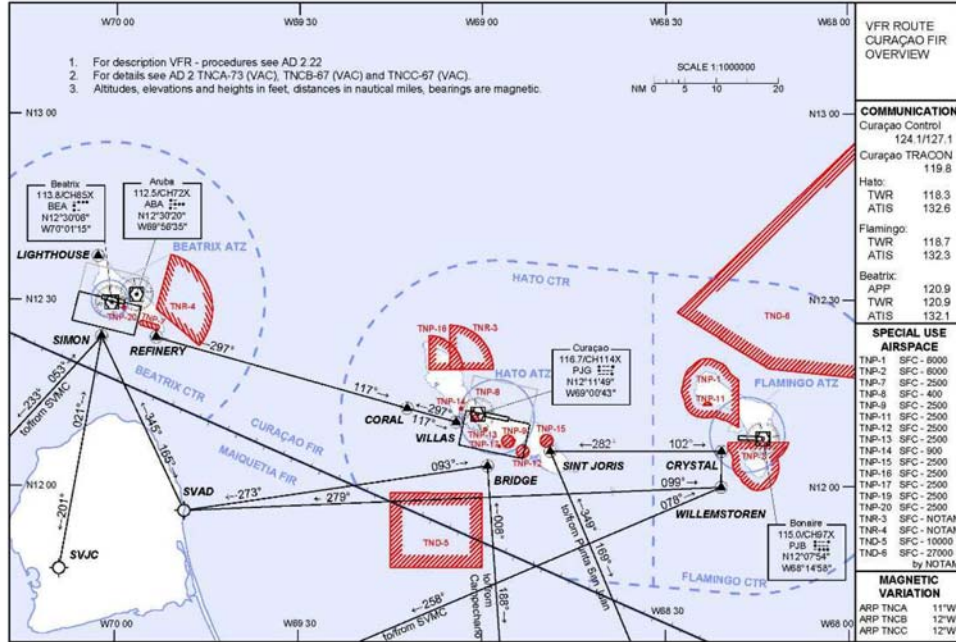
*De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
C. van Nieuwenhuizen Wijbenga*

BIJLAGE BIJ ARTIKEL I, ONDERDEEL D

Bijlage. Luchtverkeersroutes en luchtverkeersprocedures als bedoeld in artikel 5a

1. VFR route Curaçao – FIR overview

2. TNCB standard arrival (RNAV) RWY 10 coding table

TNCB STANDARD ARRIVAL (RNAV) RWY 10 CODING TABLE											
Route designator/ Serial number	Waypoint name	Path Terminator	Fly-over	Course/Track *M(*T)	Dist (NM)	Turn dir	Alt (ft/FL)	Speed (KIAS)	Mag var	VPA/TCH	Nav Spec
ACORA 1N [ACOR1N]											
001	ACORA	IF	-	-	-	-	-	-	-12.4	-	RNAV 1
002	ROGNA	TF	-	237 (224.2)	82.6	-	-FL100	-	-11.8	-	RNAV 1
003	IMOMA	TF	-	190 (178.6)	31.5	L	+2500	-	-11.8	-	RNAV 1
ARUBA 1N [ARUB1N]											
001	ELOTU	IF	-	-	-	-	+FL070	-	-11.2	-	RNAV 1
002	ROLBO	TF	-	122 (110.9)	17.7	-	-	-	-11.3	-	RNAV 1
003	MEMRU	TF	-	116 (105.0)	22.9	L	-	-	-11.5	-	RNAV 1
004	DAVEL	TF	-	110 (098.1)	31.7	L	+FL030	-	-11.8	-	RNAV 1
AVELO 1N [AVEL1N]											
001	AVELO	IF	-	-	-	-	+FL030	-	-12.0	-	RNAV 1
002	DAVEL	TF	-	333 (321.1)	43.4	-	+FL030	-	-11.8	-	RNAV 1
BONAX 1N [BONX1N]											
001	BONAX	IF	-	-	-	-	+FL030	-	-12.1	-	RNAV 1
002	VOLAR	TF	-	267 (254.8)	29.3	-	-	-	-11.9	-	RNAV 1
003	DAVEL	TF	-	294 (282.1)	9.8	R	+FL030	-	-11.8	-	RNAV 1
EMAPA 1N [EMAP1N]											
001	EMAPA	IF	-	-	-	-	+FL030	-	-11.4	-	RNAV 1
002	DAVEL	TF	-	099 (087.4)	44.3	-	+FL030	-	-11.8	-	RNAV 1
KARUM 1N [KARU1N]											
001	KARUM	IF	-	-	-	-	-	-	-11.6	-	RNAV 1
002	ROGNA	TF	-	176 (164.9)	206.3	-	-FL100	-	-11.7	-	RNAV 1
003	IMOMA	TF	-	190 (178.6)	31.5	R	+2500	-	-11.8	-	RNAV 1
POKAK 1N [POKA1N]											
001	POKAK	IF	-	-	-	-	-	-	-12.0	-	RNAV 1
003	ROGNA	TF	-	191 (178.6)	199.4	-	-FL100	-	-11.8	-	RNAV 1
004	IMOMA	TF	-	190 (178.6)	31.5	-	+2500	-	-11.8	-	RNAV 1
SCAPA 1N [SCAP1N]											
001	SCAPA	IF	-	-	-	-	-	-	-12.5	-	RNAV 1
003	ROGNA	TF	-	209 (196.9)	197.8	-	-FL100	-	-11.8	-	RNAV 1
004	IMOMA	TF	-	190 (178.6)	31.5	L	+2500	-	-11.8	-	RNAV 1
VESKA 1N [VESK1N]											
001	VESKA	IF	-	-	-	-	-	-	-10.9	-	RNAV 1
002	ROGNA	TF	-	157 (146.2)	239.1	-	-FL100	-	-11.5	-	RNAV 1
003	IMOMA	TF	-	190 (178.6)	31.5	R	+2500	-	-11.8	-	RNAV 1

Fix name	Coordinates (WGS-84)
BONAX	N 12 07 30.09 W 068 04 36.79
DAVEL	N 12 07 38.17 W 068 09 01.12
ELOTU	N 12 15 49.93 W 069 39 52.84
IMOMA	N 12 08 12.34 W 068 28 07.29
MEMRU	N 12 03 31.57 W 069 00 26.35
ROGNA	N 12 39 50.20 W 068 28 55.23
ROLBO	N 12 09 29.62 W 069 23 02.90
VOLAR	N 11 56 56.99 W 068 18 36.99

CHANGES: New procedures

3. TNCB standard arrival (RNAV) RWY 28 coding table

TNCB STANDARD ARRIVAL (RNAV) RWY 28 CODING TABLE											
Route designator/ Serial number	Waypoint name	Path Terminator	Fly-over	Course/Track *M(*T)	Dist (NM)	Turn dir	Alt (ft/FL)	Speed (KIAS)	Mag var	VPA/TCH	Nav Spec
ACORA 1P [ACOR1P]											
001	ACORA	IF	-	-	-	-	-	-	-12.4	-	RNAV 1
002	SASET	TF	-	214 (201.1)	91.7	-	+2500	-	-12.0	-	RNAV 1
ARUBA 1P [ARUB1P]											
001	ELOTU	IF	-	-	-	-	+FL070	-	-11.2	-	RNAV 1
002	ROLBO	TF	-	122 (110.9)	17.7	-	-	-	-11.3	-	RNAV 1
003	MEMRU	TF	-	116 (105.0)	22.9	L	-	-	-11.5	-	RNAV 1
004	VOLAR	TF	-	111 (099.0)	41.5	L	+FL030	-	-11.9	-	RNAV 1
005	PEVLA	TF	-	084 (072.5)	14.9	L	+2500	-	-12.0	-	RNAV 1
AVELO 1P [AVEL1P]											
001	AVELO	IF	-	-	-	-	+FL030	-	-12.0	-	RNAV 1
002	PEVLA	TF	-	007 (354.6)	36.4	-	+2500	-	-12.0	-	RNAV 1
BONAX 1P [BONX1P]											
001	BONAX	IF	-	-	-	-	+FL030	-	-12.1	-	RNAV 1
002	ULIXU	TF	-	294 (281.4)	14.1	-	+2500	-	-12.0	-	RNAV 1
CURACAO 1P [CUR1P]											
001	ETLAT	IF	-	-	-	-	-	-	-11.9	-	RNAV 1
002	PEVLA	TF	-	071 (059.2)	11.7	-	+2500	-	-12.0	-	RNAV 1
EMAPA 1P [EMAP1P]											
001	EMAPA	IF	-	-	-	-	+FL030	-	-11.4	-	RNAV 1
002	VOLAR	TF	-	101 (090.0)	53.9	-	+FL030	-	-11.9	-	RNAV 1
003	PEVLA	TF	-	084 (072.5)	14.9	L	+2500	-	-12.0	-	RNAV 1
KARUM 1P [KARU1P]											
001	KARUM	IF	-	-	-	-	-	-	-11.6	-	RNAV 1
002	CB202	TF	-	178 (166.6)	140.7	-	-	-	-11.7	-	RNAV 1
003	CB302	TF	-	160 (148.0)	71.4	L	-FL100	-	-12.0	-	RNAV 1
004	KEDNU	TF	-	160 (147.9)	13.2	-	-	-	-12.0	-	RNAV 1
005	SASET	TF	-	189 (176.7)	16.8	R	+2500	-	-12.0	-	RNAV 1
POKAK 1P [POKA1P]											
001	POKAK	IF	-	-	-	-	-	-	-12.0	-	RNAV 1
002	CB203	TF	-	191 (178.6)	132.2	-	-	-	-11.9	-	RNAV 1
003	CB303	TF	-	174 (161.7)	67.5	L	-FL100	-	-12.0	-	RNAV 1
004	KEDNU	TF	-	174 (161.7)	13.2	-	-	-	-12.0	-	RNAV 1
005	SASET	TF	-	189 (176.7)	16.8	R	+2500	-	-12.0	-	RNAV 1
SCAPA 1P [SCAP1P]											
001	SCAPA	IF	-	-	-	-	-	-	-12.5	-	RNAV 1
002	CB204	TF	-	209 (196.9)	131.0	-	-	-	-12.1	-	RNAV 1
003	CB304	TF	-	189 (176.7)	60.4	L	-FL100	-	-12.0	-	RNAV 1
004	KEDNU	TF	-	189 (176.7)	13.2	-	-	-	-12.0	-	RNAV 1
005	SASET	TF	-	189 (176.7)	16.8	-	+2500	-	-12.0	-	RNAV 1
VESKA 1P [VESK1P]											
001	VESKA	IF	-	-	-	-	-	-	-10.9	-	RNAV 1
002	CB201	TF	-	161 (149.7)	173.0	-	-	-	-11.5	-	RNAV 1
003	CB301	TF	-	142 (130.4)	77.7	L	-FL100	-	-12.0	-	RNAV 1
004	KEDNU	TF	-	142 (130.3)	13.2	-	-	-	-12.0	-	RNAV 1
005	SASET	TF	-	189 (176.7)	16.8	R	+2500	-	-12.0	-	RNAV 1

Fix name	Coordinates (WGS-84)
CB201	N 13 29 36.61 W 069 15 33.99
CB202	N 13 42 26.17 W 068 50 36.51
CB203	N 13 47 18.18 W 068 30 37.59
CB204	N 13 44 08.71 W 068 09 03.09
CB301	N 12 38 56.30 W 068 15 00.50
CB302	N 12 41 35.84 W 068 11 52.92
CB303	N 12 42 56.91 W 068 08 57.49
CB304	N 12 43 35.92 W 068 05 29.58
ELOTU	N 12 15 49.93 W 069 39 52.84
ETLAT	N 11 55 27.61 W 068 14 20.19
KEDNU	N 12 30 21.72 W 068 04 42.85
MEMRU	N 12 03 31.57 W 069 00 26.35
PEVLA	N 12 01 27.36 W 068 04 06.50
ROLBO	N 12 09 29.62 W 069 23 02.90
SASET	N 12 13 30.24 W 068 03 43.54
ULIXU	N 12 07 28.80 W 068 03 55.02
VOLAR	N 11 56 56.99 W 068 18 36.99

CHANGES: New procedures

4. TNCB standard instrument departure (RNAV) 10 coding table

TNCB STANDARD INSTRUMENT DEPARTURE (RNAV) RWY 10 CODING TABLE											
Route designator/ Serial number	Waypoint name	Path Terminator	Fly-over	Course/Track *M(*T)	Dist (NM)	Turn dir	Alt (ft/FL)	Speed (KIAS)	Mag var	VPA/TCH	Nav Spec
ACORA 1R [ACOR1R]											
001	AMUXA	CF (PJB)	-	104 (091.7)	6.0	-	-	-	-12.0	-	RNAV 1
002	ITRIX	TF	-	022 (009.6)	28.1	L	+FL110	-	-12.0	-	RNAV 1
003	ACORA	TF	-	040 (027.6)	71.9	R	-	-	-12.4	-	RNAV 1
ARUBA 1R [ARUB1R]											
001	CB001	CF (PJB)	-	104 (091.7)	10.3	-	-	-	-12.0	-	RNAV 1
002	ODLAP	TF	-	223 (210.7)	13.9	R	-	-	-11.9	-	RNAV 1
003	MEMRU	TF	-	292 (279.6)	48.3	R	-	-	-11.5	-	RNAV 1
004	ELOTU	TF	-	299 (287.7)	40.5	R	-	-	-11.2	-	RNAV 1
005	ELUMO	TF	-	300 (288.4)	35.8	-	+FL040	-	-10.9	-	RNAV 1
BONAX 1R [BONX1R]											
001	CB001	CF (PJB)	-	104 (091.7)	10.3	-	-	-	-12.0	-	RNAV 1
002	BONAX	TF	-	113 (100.9)	14.8	R	-	-	-12.1	-	RNAV 1
CURACAO 1R [CUR1R]											
001	CB001	CF (PJB)	-	104 (091.7)	10.3	-	-	-	-12.0	-	RNAV 1
002	ODLAP	TF	-	223 (210.7)	13.9	R	-	-	-11.9	-	RNAV 1
EMAPA 1R [EMAP1R]											
001	CB001	CF (PJB)	-	104 (091.7)	10.3	-	-	-	-12.0	-	RNAV 1
002	ODLAP	TF	-	223 (210.7)	13.9	R	-	-	-11.9	-	RNAV 1
003	EMAPA	TF	-	284 (271.6)	60.5	R	-	-	-11.4	-	RNAV 1
ITRIX 1R [ITRI1R]											
001	AMUXA	CF (PJB)	-	104 (091.7)	6.0	-	-	-	-12.0	-	RNAV 1
002	ITRIX	TF	-	022 (009.6)	28.1	L	+FL110	-	-12.0	-	RNAV 1
KARUM 1R [KARU1R]											
001	AMUXA	CF (PJB)	-	104 (091.7)	6.0	-	-	-	-12.0	-	RNAV 1
002	ITRIX	TF	-	022 (009.6)	28.1	L	+FL110	-	-12.0	-	RNAV 1
003	KARUM	TF	-	351 (339.3)	217.9	L	-	-	-11.6	-	RNAV 1
POKAK 1R [POKA1R]											
001	AMUXA	CF (PJB)	-	104 (091.7)	6.0	-	-	-	-12.0	-	RNAV 1
002	ITRIX	TF	-	022 (009.6)	28.1	L	+FL110	-	-12.0	-	RNAV 1
003	POKAK	TF	-	004 (352.0)	205.7	L	-	-	-12.0	-	RNAV 1
SCAPA 1R [SCAP1R]											
001	AMUXA	CF (PJB)	-	104 (091.7)	6.0	-	-	-	-12.0	-	RNAV 1
002	ITRIX	TF	-	022 (009.6)	28.1	L	+FL110	-	-12.0	-	RNAV 1
003	SCAPA	TF	-	022 (009.7)	196.6	-	-	-	-12.5	-	RNAV 1
VESKA 1R [VESK1R]											
001	AMUXA	CF (PJB)	-	104 (091.7)	6.0	-	-	-	-12.0	-	RNAV 1
002	ITRIX	TF	-	022 (009.6)	28.1	L	+FL110	-	-12.0	-	RNAV 1
003	VESKA	TF	-	335 (322.8)	256.6	L	-	-	-10.9	-	RNAV 1

Fix name	Coordinates (WGS-84)
CB001	N 12 07 30.09 W 068 04 36.79
AMUXA	N 12 07 38.17 W 068 09 01.12
ELOTU	N 12 15 49.93 W 069 39 52.84
ELUMO	N 12 27 08.32 W 070 14 35.70
ITRIX	N 12 35 29.01 W 068 04 12.79
MEMRU	N 12 03 31.57 W 069 00 26.35
ODLAP	N 11 55 29.64 W 068 11 51.67

CHANGES: New procedures

5. TNCB Standard instrument departure (RNAV) RWY 28 coding table

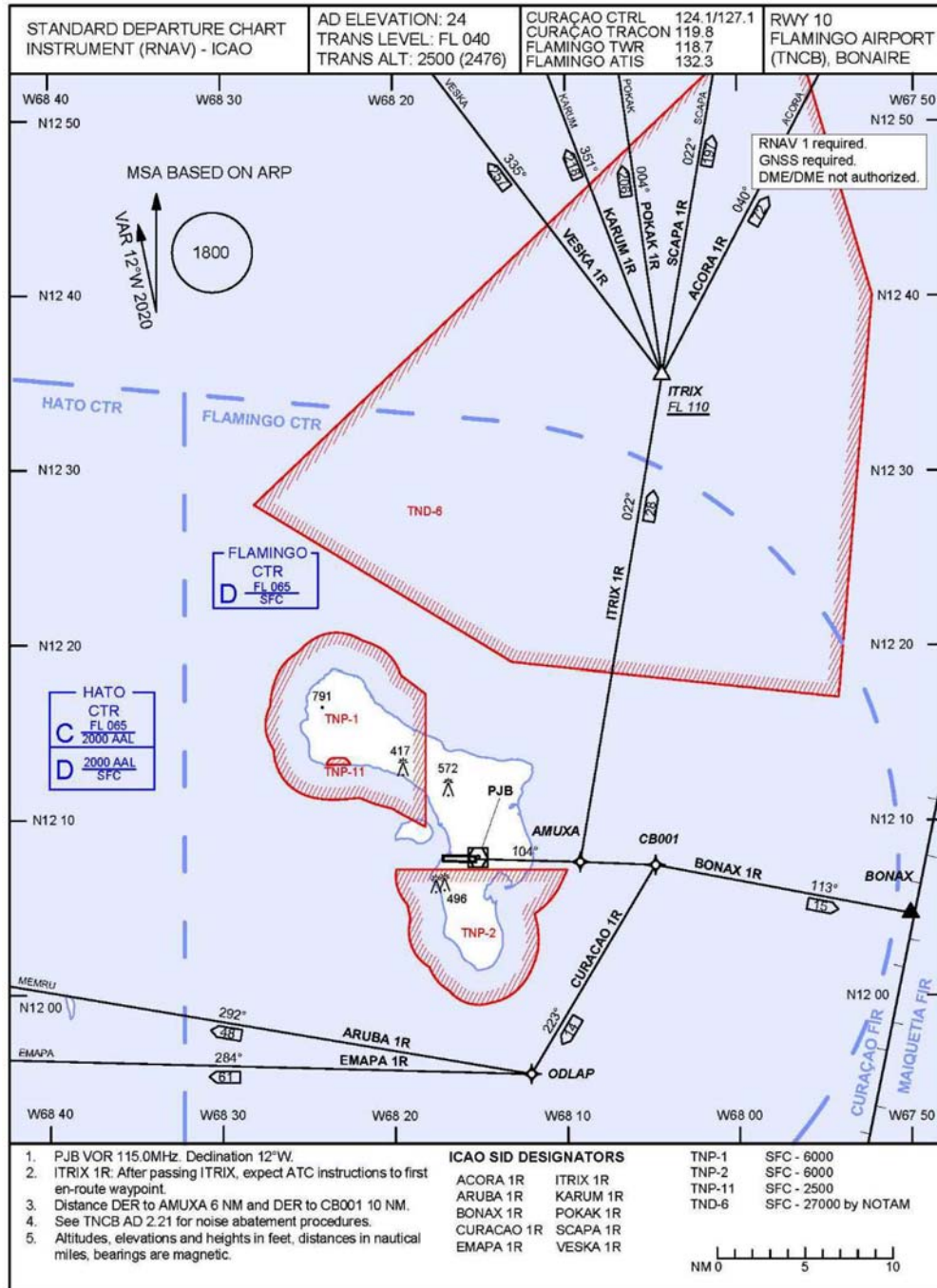
TNCB STANDARD INSTRUMENT DEPARTURE (RNAV) RWY 28 CODING TABLE											
Route designator/ Serial number	Waypoint name	Path Terminator	Fly-over	Course/Track *M(*T)	Dist (NM)	Turn dir	Alt (ft/FL)	Speed (KIAS)	Mag var	VPA/TCH	Nav Spec
ACORA 1T [ACOR1T]											
001	MIVER	CF (PJB)	-	284 (271.8)	6.0	-	-	-	-11.9	-	RNAV 1
002	CB005	TF	-	310 (298.4)	7.2	R	-	-	-11.8	-	RNAV 1
003	ROGNA	TF	-	013 (001.0)	28.2	R	+FL110	-	-11.8	-	RNAV 1
004	ACORA	TF	-	056 (044.0)	82.6	R	-	-	-12.4	-	RNAV 1
ARUBA 1T [ARUB1T]											
001	MIVER	CF (PJB)	-	284 (271.8)	6.0	-	-	-	-11.9	-	RNAV 1
002	CB003	TF	-	235 (223.5)	12.8	L	-	-	-11.8	-	RNAV 1
003	ROLBO	TF	-	294 (282.2)	51.2	R	-	-	-11.3	-	RNAV 1
004	ADRIV	TF	-	329 (317.5)	19.1	R	-	-	-11.2	-	RNAV 1
BONAX 1T [BONX1T]											
001	MIVER	CF (PJB)	-	284 (271.8)	6.0	-	-	-	-11.9	-	RNAV 1
002	CB004	TF	-	182 (170.0)	12.8	L	-	-	-11.9	-	RNAV 1
003	BONAX	TF	-	085 (073.0)	31.7	L	-	-	-12.1	-	RNAV 1
CURACAO 1T [CUR1T]											
001	MIVER	CF (PJB)	-	284 (271.8)	6.0	-	-	-	-11.9	-	RNAV 1
002	URNAP	TF	-	284 (272.0)	22.2	-	-	-	-11.7	-	RNAV 1
EMAPA 1T [EMAP1T]											
001	MIVER	CF (PJB)	-	284 (271.8)	6.0	-	-	-	-11.9	-	RNAV 1
002	CB003	TF	-	235 (223.5)	12.8	L	-	-	-11.8	-	RNAV 1
003	EMAPA	TF	-	279 (267.7)	40.8	R	-	-	-11.4	-	RNAV 1
KARUM 1T [KARU1T]											
001	MIVER	CF (PJB)	-	284 (271.8)	6.0	-	-	-	-11.9	-	RNAV 1
002	CB005	TF	-	310 (298.4)	7.2	R	-	-	-11.8	-	RNAV 1
003	ROGNA	TF	-	013 (001.0)	28.2	R	+FL110	-	-11.8	-	RNAV 1
004	KARUM	TF	-	357 (345.1)	206.3	L	-	-	-11.6	-	RNAV 1
POKAK 1T [POKA1T]											
001	MIVER	CF (PJB)	-	284 (271.8)	6.0	-	-	-	-11.9	-	RNAV 1
002	CB005	TF	-	310 (298.4)	7.2	R	-	-	-11.8	-	RNAV 1
003	ROGNA	TF	-	013 (001.0)	28.2	R	+FL110	-	-11.8	-	RNAV 1
004	POKAK	TF	-	010 (358.6)	199.4	-	-	-	-12.0	-	RNAV 1
ROGNA 1T [ROGN1T]											
001	MIVER	CF (PJB)	-	284 (271.8)	6.0	-	-	-	-11.9	-	RNAV 1
002	CB005	TF	-	310 (298.4)	7.2	R	-	-	-11.8	-	RNAV 1
003	ROGNA	TF	-	013 (001.0)	28.2	R	+FL110	-	-11.8	-	RNAV 1
SCAPA 1T [SCAP1T]											
001	MIVER	CF (PJB)	-	284 (271.8)	6.0	-	-	-	-11.9	-	RNAV 1
002	CB005	TF	-	310 (298.4)	7.2	R	-	-	-11.8	-	RNAV 1
003	ROGNA	TF	-	013 (001.0)	28.2	R	+FL110	-	-11.8	-	RNAV 1
004	SCAPA	TF	-	029 (016.7)	197.8	R	-	-	-12.5	-	RNAV 1
VESKA 1T [VESK1T]											
001	MIVER	CF (PJB)	-	284 (271.8)	6.0	-	-	-	-11.9	-	RNAV 1
002	CB005	TF	-	310 (298.4)	7.2	R	-	-	-11.8	-	RNAV 1
003	ROGNA	TF	-	013 (001.0)	28.2	R	+FL110	-	-11.8	-	RNAV 1
004	VESKA	TF	-	339 (326.7)	239.1	L	-	-	-10.9	-	RNAV 1

Fix name	Coordinates (WGS-84)
CB003	N 11 58 43.04 W 068 31 58.62
CB004	N 11 55 26.31 W 068 20 43.29
CB005	N 12 11 28.64 W 068 29 24.84
MIVER	N 12 08 03.35 W 068 22 58.83
ROGNA	N 12 39 50.20 W 068 28 55.23
ROLBO	N 12 09 29.62 W 069 23 02.90
URNAP	N 12 08 49.15 W 068 45 40.27

CHANGES: New procedures

6. Standard departure chart instrument (RNAV) RWY 10 Flamingo Airport (TNCB)

- Transition altitude: 2500ft AMSL.
- Max 250 kt below FL100 unless otherwise instructed.

- Advise ATC if unable to climb to at least FL110 at ITRIX.
- Departure procedures RWY 10 to a Curaçao FIR boundary point that is not part of a SID: file the SID ITRIX 1R (RNAV) or ITRIX 1Q (VOR). After passing ITRIX, expect ATC instructions to first en-route waypoint.

- **Conventional description**

ARUBA 1Q

Climb on runway magnetic track 104° to 6.1 DME PJB. Turn right to proceed on arc 9.4 DME PJB to R 209 PJB. Intercept and follow R 118 PJG to PJG VOR/DME. Intercept and follow R 120 ABA to ABA VOR/DME.

CURACAO 1Q

Climb on runway magnetic track 104° to 6.1 DME PJB. Turn right to proceed on arc 9.4 DME PJB to R 209 PJB. Intercept and follow R 118 PJG to PJG VOR/DME.

BONAX 1Q

Climb on runway magnetic track 104° to 6.1 DME PJB. Turn right to intercept and follow R 109 PJB to BONAX (24.8 DME PJB).

EMAPA 1Q

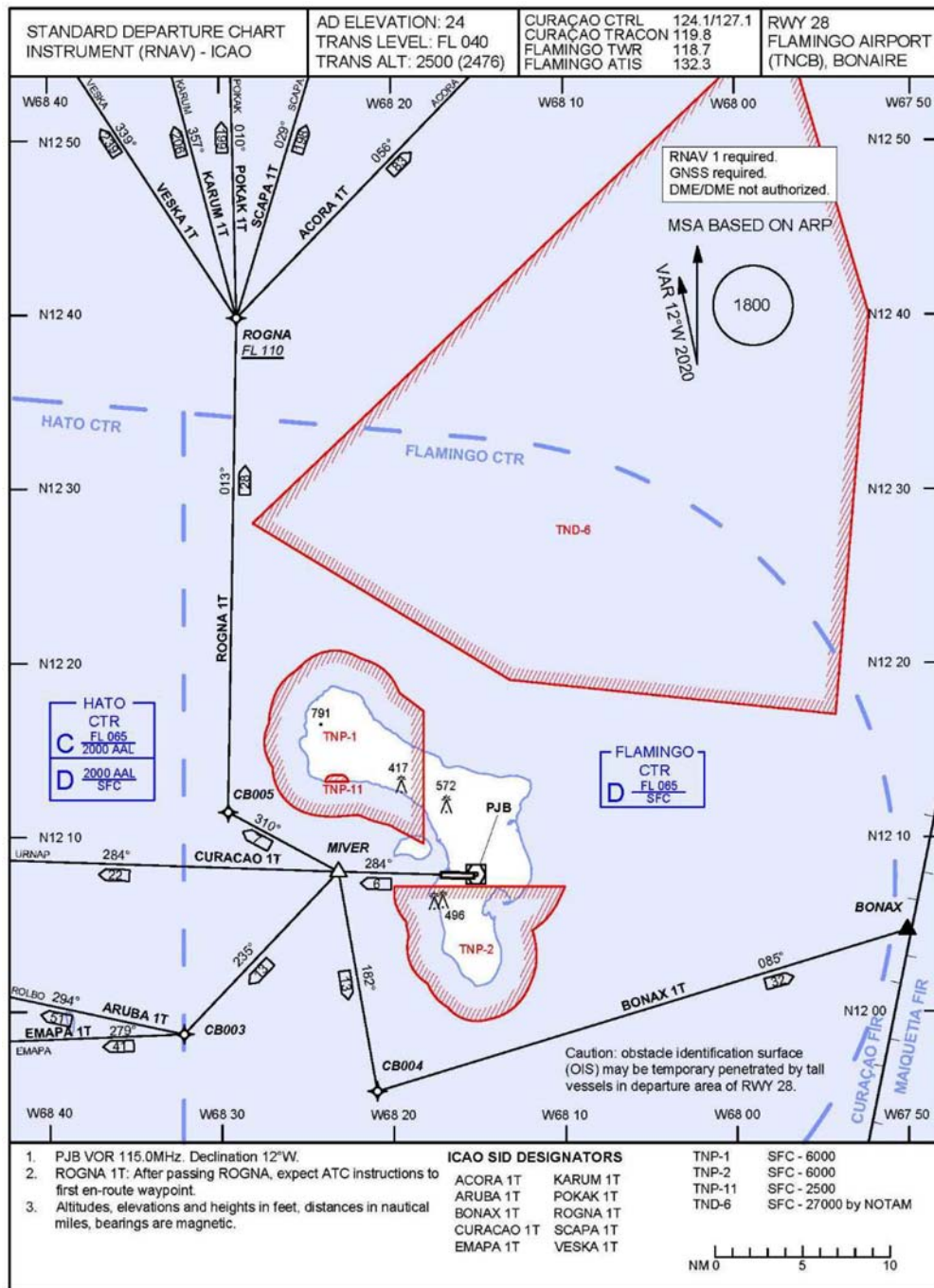
Climb on runway magnetic track 104° to 6.1 DME PJB. Turn right to proceed on arc 9.4 DME PJB to R 253 PJB. Turn left to intercept and follow R 271 PJB to EMAPA (58.4 DME PJB).

ITRIX 1Q

Climb on runway magnetic track 104° to 6.1 DME PJB. Turn left to proceed on arc 9.4 DME PJB to R 047 PJB. Turn right to intercept and follow R 033 PJB to ITRIX (24.8 DME PJB) at or above FL 110. After passing ITRIX, expect ATC instructions to first en-route waypoint.

7. Standard departure chart instrument (RNAV) RWY 28 Flamingo Airport (TNCB)

- Transition altitude: 2500ft AMSL.
- Max 250 kt below FL100 unless otherwise instructed.
- Advise ATC if unable to climb to at least FL110 at ROGNA.
- RNAV departure procedures RWY 28 to a Curaçao FIR boundary point that is not part of a SID: file the SID ROGNA 1T (RNAV). After passing ROGNA, expect ATC instructions to first en-route waypoint.
- VOR departures RWY 28 to a Curaçao FIR boundary point that is not part of a SID: Expect ATC instructions.

• **Conventional description**

ARUBA 1S

Climb on runway magnetic track 284° to 7.9 DME PJB. Turn right to intercept and follow R 287 PJB to PJB VOR/DME. Turn right to intercept and follow R 120 ABA to MATUL (7.6 DME ABA).

CURACAO 1S

Climb on runway magnetic track 284° to 7.9 DME PJB. Turn right to intercept and follow R 287 PJB to PJG VOR/DME.

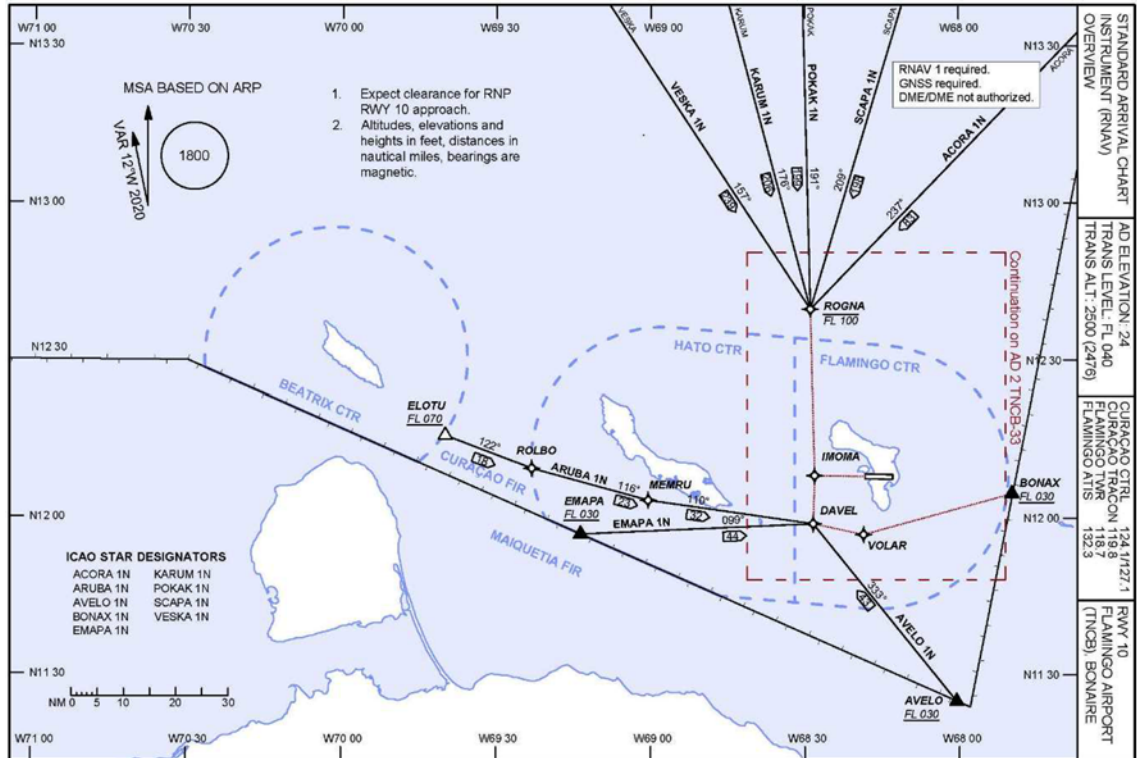
BONAX 1S

Climb on runway magnetic track 284° to 7.9 DME PJB. Turn left to proceed on arc 10.9 DME PJB to R 127 PJB. Turn right to intercept and follow R 109 PJB to BONAX (24.8 DME PJB).

EMAPA 1S

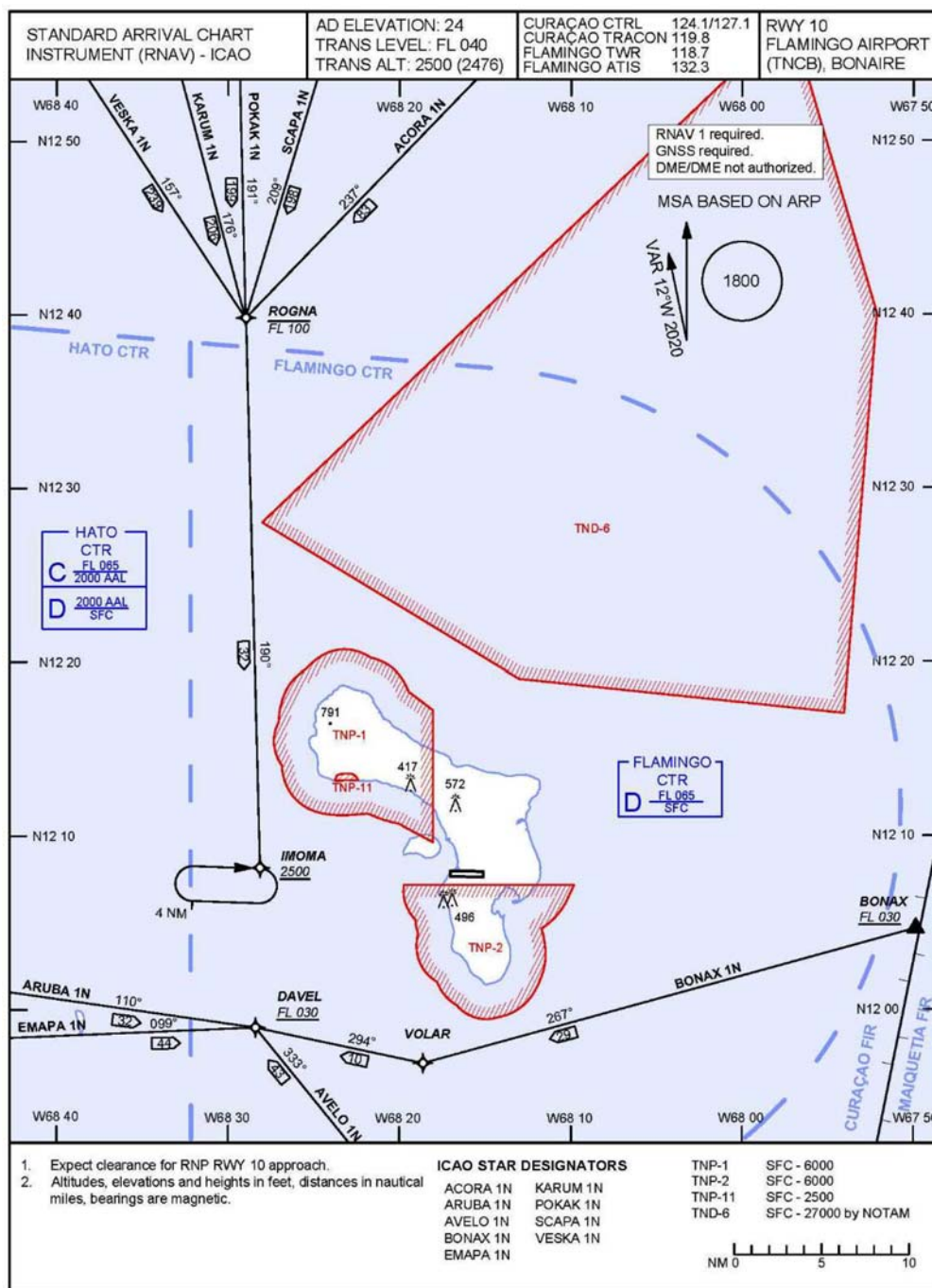
Climb on runway magnetic track 284° to 7.9 DME PJB. Turn left to intercept and follow R 271 PJB to EMAPA (58.4 DME PJB).

8. Standard arrival chart instrument (RNAV) overview RWY 10 Flamingo Airport (TNCB)

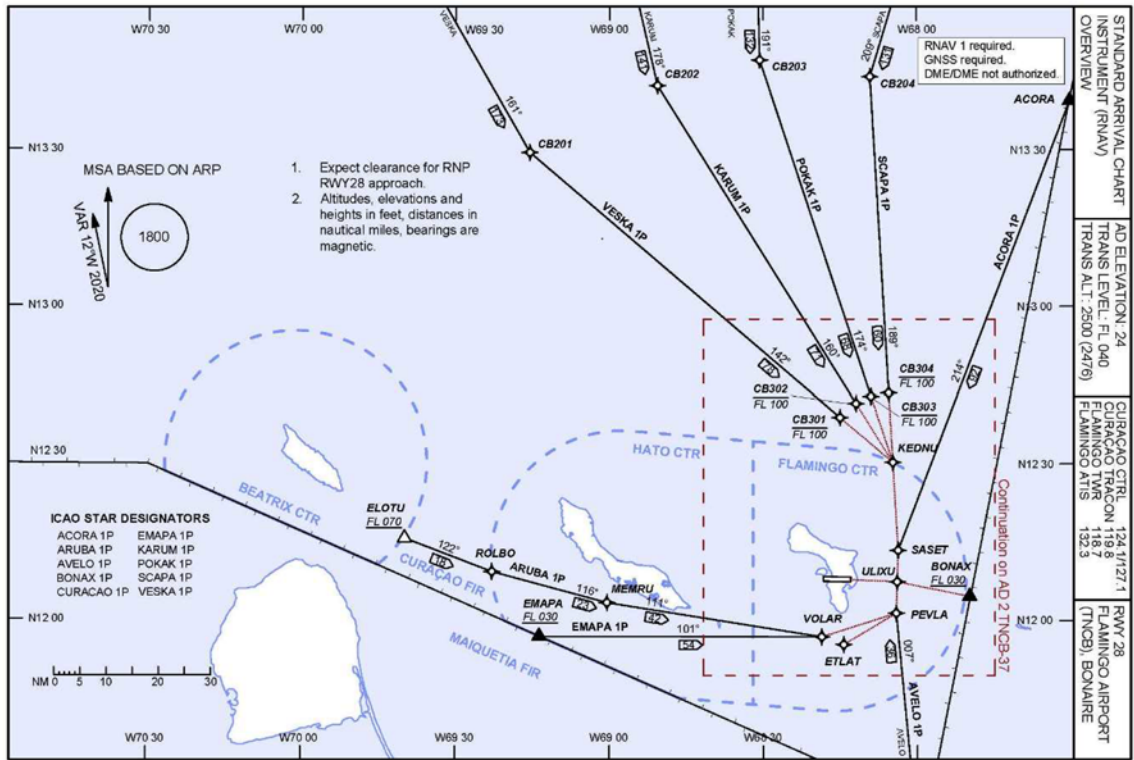
9. Standard arrival chart instrument (RNAV) RWY 10 Flamingo Airport (TNCB)

- Transition altitude: 2500ft AMSL.
- Max 250 kt below FL100 unless otherwise instructed.
- Arrival procedures RWY 10: inbound traffic entering the Curaçao FIR without filing a STAR-expect ATC instructions from the FIR boundary to ROGNA.
- Arrival procedures RWY 10: Advise ATC if unable to descend to FL100 at ROGNA.

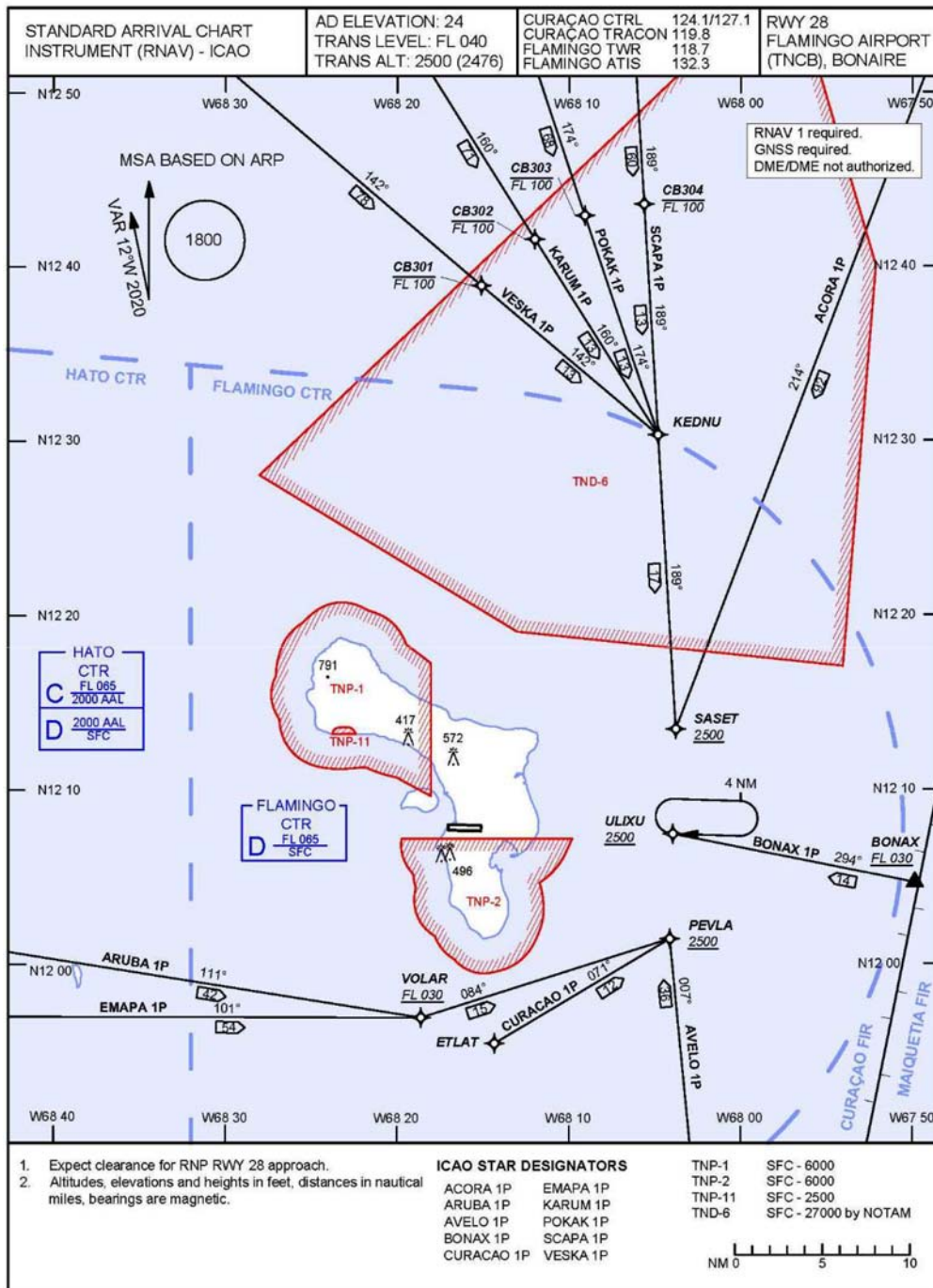
10. Standard arrival chart instrument (RNAV) overview RWY 28 Flamingo Airport (TNCB)

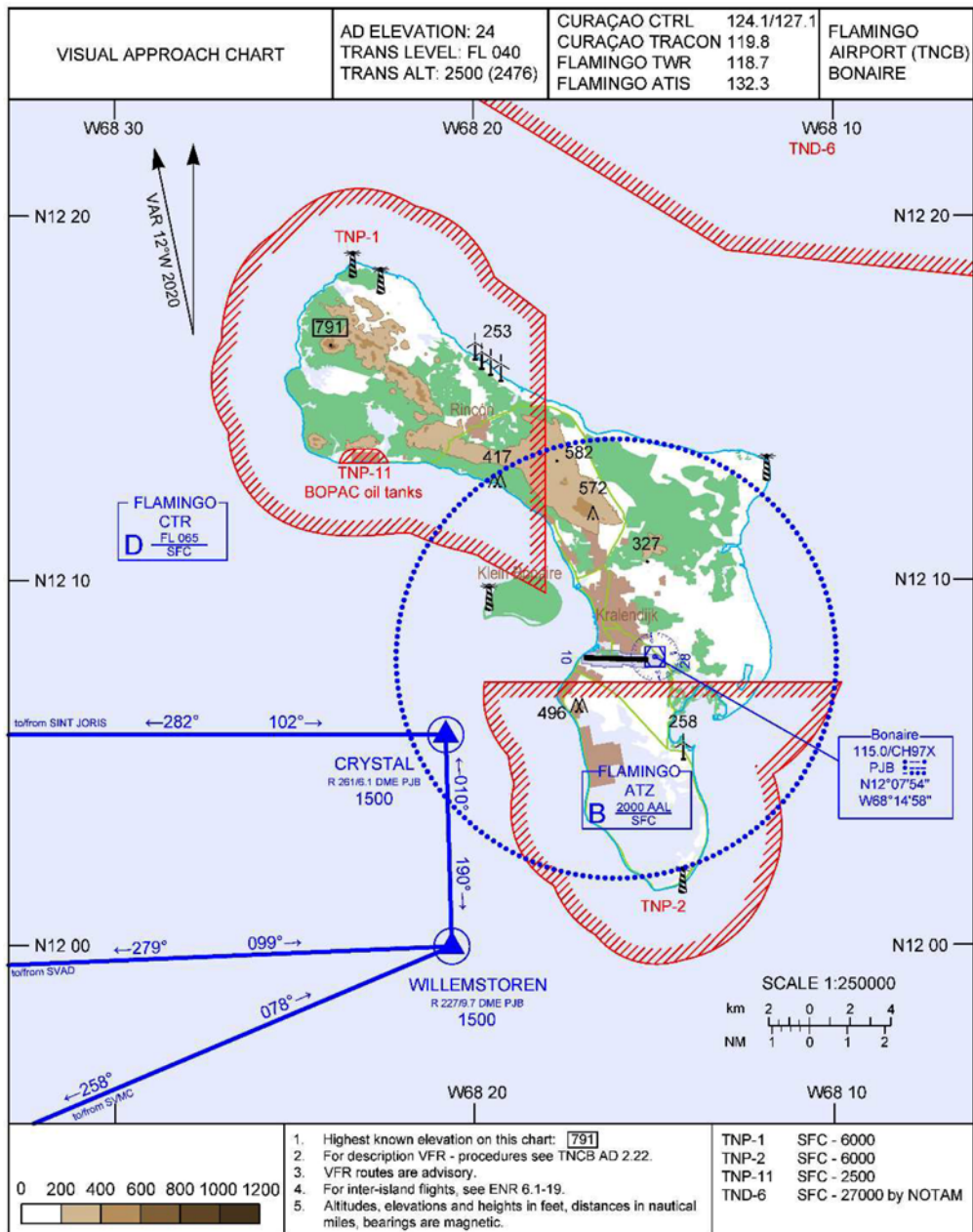
11. Standard arrival chart instrument (RNAV) RWY 28 Flamingo Airport (TNCB)

- Transition altitude: 2500ft AMSL.
- Max 250 kt below FL100 unless otherwise instructed.
- Arrival procedures RWY 28: inbound traffic entering the Curaçao FIR without filing a STAR-expect ATC instructions from the FIR boundary to KEDNU.
- Arrival procedures RWY 28: Advise ATC if unable to descend to FL100 at CB30X waypoints: 'Unable to comply with charted altitude restriction to descend to FL100'.

12. Visual approach chart Flamingo Airport (TNCB)

VFR PROCEDURES FLAMINGO INTERNATIONAL AIRPORT

General

1. All VFR flights intending to operate in the Flamingo CTR shall submit a flight plan
2. Flamingo CTR has been designated as controlled airspace (class D).
3. Flamingo ATZ has been designated as controlled airspace (class B).
4. Flights within the Flamingo CTR shall maintain two-way radio communication with Curaçao TRACON or Curaçao Control. Curaçao TRACON active 1100-2300 UTC. Outside these hours, contact Curaçao Control.
5. Flights within the Flamingo ATZ shall maintain two-way radio communication with Flamingo TWR.
6. A clearance is required from Curaçao ACC for all VFR operations in the CTR.
7. VFR flights shall be carried out via the published VFR routes unless otherwise instructed by ATC or on pilots' request.
8. Pilots should adhere to the VFR approach and departure procedures and traffic circuit as depicted.
9. Built-up areas shall be avoided as much as possible.
10. Prior permission is required for training and test flights.
11. Touch-and-goes are subject to traffic permitting conditions.

12. VFR flights are not allowed between sunset and sunrise.

VFR departure procedures

Pilots must have obtained start-up approval from ATC before starting engines. A request for start-up shall be made to Flamingo TWR, approval for start-up will either be issued immediately or at a specified time depending on traffic.

Taxiing on taxiways: pilots of aircraft intending to taxi on the taxiways shall obtain an approval from Flamingo TWR.

After take-off, aircraft shall maintain runway track till 2500ft. Departing aircraft shall leave the circuit by one of the VFR routes indicated on the chart, unless otherwise instructed.

VFR departure to the south

VFR flights to the south shall leave the Flamingo CTR via CRYSTAL to WILLEMSTOREN at 2500ft AMSL or above, unless otherwise instructed.

Report when passing WILLEMSTOREN.

While in the Flamingo CTR, VFR flights shall monitor the Curaçao ACC frequency.

VFR departure to the east

VFR flights to the east shall leave the Flamingo CTR via a track maintaining RWY heading, at 2500ft AMSL or above, unless otherwise instructed.

Report when passing 2500ft.

While in the Flamingo CTR, VFR flights shall monitor the Curaçao ACC frequency.

VFR departure to the west

VFR flights to Curaçao, Aruba and beyond shall leave the Flamingo CTR via CRYSTAL at 2500ft AMSL or above, unless otherwise instructed.

Report when passing CRYSTAL.

While in the Flamingo CTR, VFR flights shall monitor the Curaçao ACC frequency.

Traffic to Aruba shall expect routing via CRYSTAL, SINT JORIS, CORAL to REFINERY.

VFR departure to the north

VFR flights to the north shall contact Curaçao TRACON or Curaçao Control for instructions.

While in the Flamingo CTR, VFR flights shall monitor the Curaçao ACC frequency.

VFR approach procedures

Contact Curaçao ACC at least 5 minutes before crossing the CTR boundary for clearance to enter the CTR.

Enter the CTR via the published VFR routes, unless otherwise instructed.

VFR approach from the south

VFR flights from the south shall contact Curaçao ACC at least 5 minutes prior to crossing the CTR boundary for clearance to enter the CTR.

Enter the CTR via the published VFR route, unless otherwise instructed.

Report passing WILLEMSTOREN at 1500ft AMSL.

Join the circuit as instructed by ATC.

While in the Flamingo CTR, VFR flights shall monitor the Curaçao ACC frequency.

VFR approach from the east

VFR flights from the east shall contact Curaçao ACC at least 5 minutes prior to crossing the CTR boundary for clearance to enter the CTR and for instructions.

Report passing WILLEMSTOREN at 1500ft AMSL.

Join the circuit as instructed by ATC.

While in the Flamingo CTR, VFR flights shall monitor the Curaçao ACC frequency.

VFR approach from the west

VFR flights from Curaçao and beyond shall remain on the Curaçao ACC frequency until crossing the CTR boundary

Enter the CTR via the published VFR route, unless otherwise instructed.

Report passing CRYSTAL at 1500ft AMSL.

Join the circuit as instructed by ATC.

While in the Flamingo CTR, VFR flights shall monitor the Curaçao ACC frequency.

VFR approach from the north

VFR flights from the north shall contact Curaçao ACC at least 5 minutes prior crossing the CTR boundary for clearance to enter the CTR and for instructions.

Descend to 1500ft AMSL and join the circuit as instructed by ATC.

While in the Flamingo CTR, VFR flights shall monitor the Curaçao ACC frequency.

VFR reporting points

FIX NAME	COORDINATES	PJB INTERSECTION FIX
WILLEMSTOREN	115957.69N0682037.76W	R 227/9.7 DME
CRYSTAL	120545.84N0682047.41W	R 261/6.1 DME
SINT JORIS	120547.72N0684848.51W	R 278/33.2 DME

VFR traffic circuits

The circuit altitude is 1500ft AMSL.

Maximum speed within the circuit is 130 kts.

The standard circuit is left-hand RWY 10 and right-hand RWY 28.

Pattern legs may be adjusted at ATC discretion depending on traffic conditions.

If not possible to adhere to the circuit, inform ATC as soon as possible.

In case of go around, join the circuit and inform ATC as soon as possible.

Traffic not able to comply with the maximum speed in the traffic circuit shall inform ATC.

Special VFR

Special VFR flights are only authorized subject to the approval of the unit providing approach control service to enter the control zone for the purpose of landing or to take off and depart directly from the control zone provided that:

1. the ground visibility is not less 1.500 m;
2. separation shall be effected between all IFR flights and special VFR flights;
3. separation shall be effective between special VFR flights.

Communication failure procedures

General

Select SSR code 7.600.

VFR outbound

In case of communication failure during VFR departure, adhere to the departure instructions. VFR flights on assigned routes should leave the CTR via the VFR routes. In case an off-route flight needs to cross the runway centre line, it should only do so crossing the airfield midfield at or above FL040 and leave the CTR via the shortest route. If the flight has been instructed to maintain an intermediate altitude, it shall maintain that altitude until outside the CTR and proceed/divert to an appropriate aerodrome.

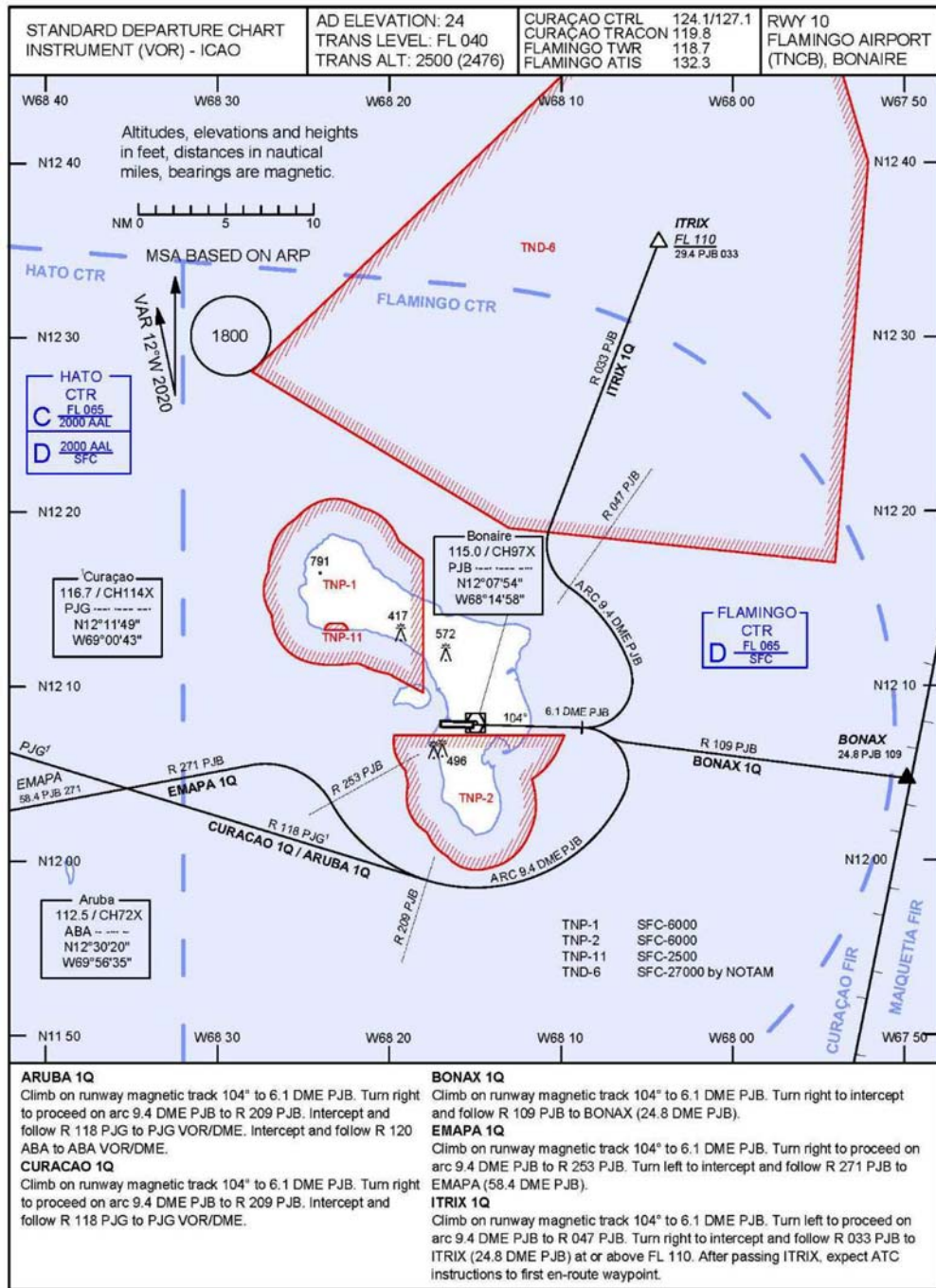
VFR inbound

In case of communication failure before joining the circuit, orbit either south or north of the airport (depending of track inbound). This is necessary to observe the aerodrome traffic and/or to be noticed by Flamingo Tower (do not cross the aerodrome circuit). Remaining always visual. Look to the Tower for instructions given by light signals and adhere to the instructions. After a full stop landing vacate the runway as soon as possible. In case of a go around execute a similar circuit. If not possible to adhere to the circuit, climb on runway track to 2500ft AMSL, turn left 180 degrees, fly overhead the airport, turn left 180 degrees and commence a straight in. Look to the Tower for instructions given by light signals and adhere to the instructions.

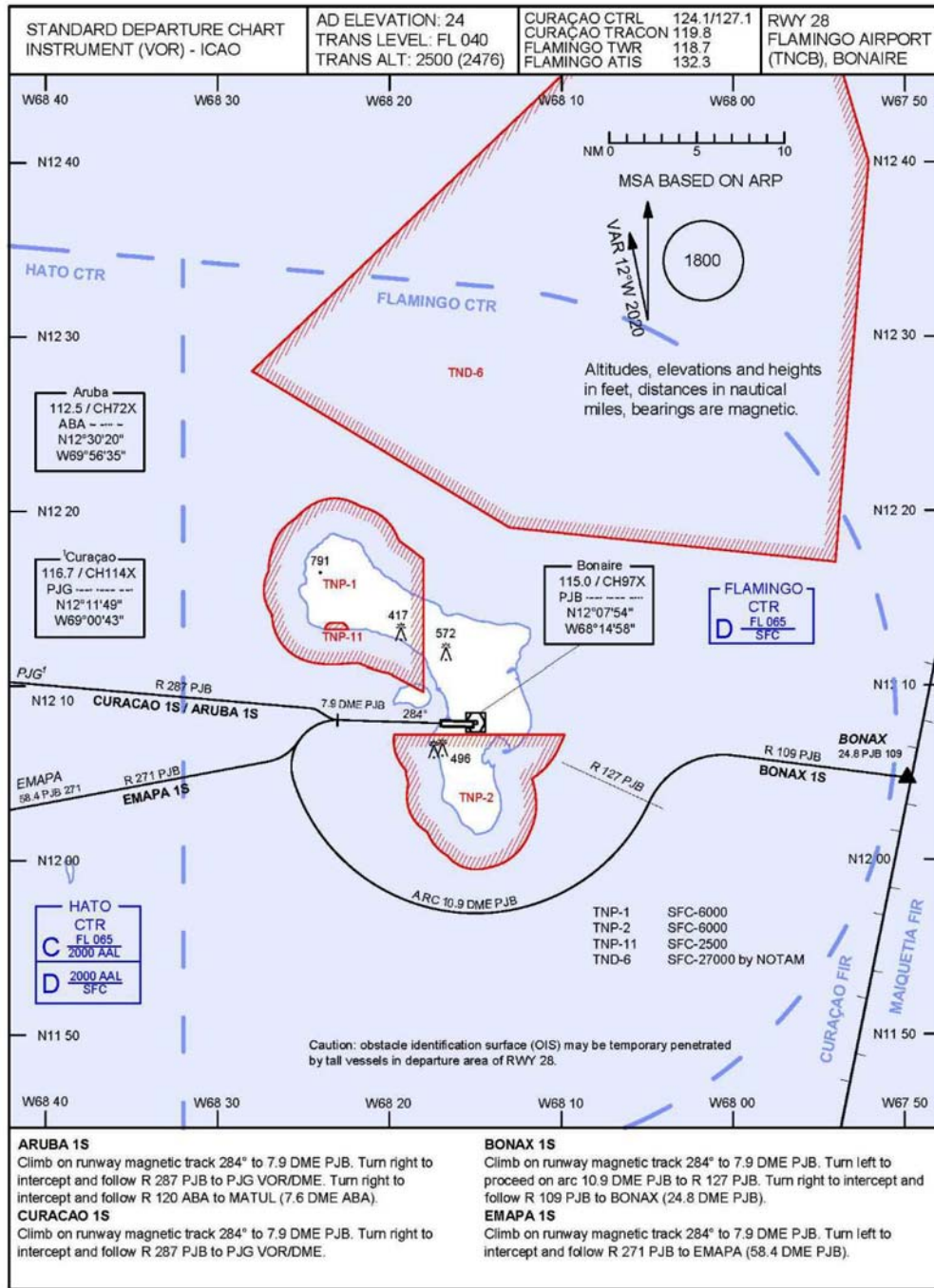
13. Standard departure chart instrument (VOR) RWY 10 Flamingo Airport

14. Standard departure chart instrument (VOR) RWY 28 Flamingo Airport (TNCB)

TOELICHTING

Algemeen

Inleiding

Deze regeling strekt tot wijziging van de Regeling aanwijzing luchtruim en luchtverkeersdienstverleners BES (hierna: de regeling) in verband met:

- het vaststellen van een ATZ bij de luchthaven van Bonaire, Flamingo Airport;
- het vaststellen van luchtverkeersroutes en -procedures in het plaatselijk luchtverkeersleidingsgebied (CTR) van Flamingo Airport.

In verband met het vaststellen van luchtverkeersroutes en -procedures wordt een nieuwe grondslag aan de regeling toegevoegd. Tenslotte wordt van de gelegenheid gebruik gemaakt de aanduiding van de luchtvaartgids (AIP) te actualiseren.

De beleidsinhoudelijke wijzigingen worden hieronder toegelicht. Een meer technische toelichting is te vinden in de artikelsgewijze toelichting.

Beleidsinhoudelijke wijzigingen

1. Flamingo ATZ

Met het instellen van de Flamingo ATZ wordt dit luchtverkeersgebied ter bescherming van het luchthavenverkeer op Bonaire formeel vastgesteld. De instelling vloeit voort uit het beleidsinhoudelijke streven de regels betreffende het luchtruim van Aruba, Bonaire en Curaçao nader te harmoniseren. Mede in het licht van het feit dat de luchtverkeersdienstverlening voor Curaçao en Bonaire door één gemeenschappelijke luchtverkeersdienstverlener (DC-ANSP) wordt verzorgd, wordt in dit kader de grootte van de Flamingo ATZ gelijkgesteld aan die van de ATZ van Curaçao. Het betreft hier een radius van 6NM, gezien vanaf het luchthavenreferentiepunt van Flamingo Airport, met een hoogte van 2000 ft.

2. Luchtverkeersroutes in de Flamingo CTR

- De nieuwe luchtverkeersroutes en -procedures betreffen aan- en uitvliegroutes voor:
- luchtverkeer dat vliegt onder zogeheten 'instrument flight rules' (IFR), en
  - luchtverkeer dat vliegt onder zogeheten 'visual flight rules' (VFR).

De routes voor het IFR-luchtverkeer lopen van en naar het hogere luchtruim en sluiten daar aan op het luchtroutestelsel in het vluchtinformatiegebied van Curaçao (FIR Curaçao). Gebruikers van deze IFR aan- en uitvliegroutes zijn voornamelijk luchtvaartmaatschappijen die van en naar de Verenigde Staten en Nederland vliegen.

De oude IFR-routes en bijbehorende procedures werden wel in de luchtvaartgids (AIP) weergegeven maar waren niet formeel vastgesteld, hetgeen op grond van artikel 74, eerste lid, van het Besluit luchtverkeer BES wel vereist is. Deze IFR-routes en procedures waren aan vervanging toe omdat ze niet meer voldeden aan de huidige maatstaven op het gebied van luchtruiminrichting.

De nieuwe IFR-routes en procedures die met deze regeling worden vastgesteld, zorgen ervoor dat zo direct mogelijk kan worden gevlogen en dat zogeheten 'continuous descent and climb operations' mogelijk zijn, hetgeen brandstof bespaart. Daarnaast verhogen ze het veiligheidsniveau doordat vertrekkend en aankomend verkeer van elkaar wordt gescheiden.

Het grootste deel van het luchtverkeer in de Flamingo CTR betreft VFR-vluchten van en naar Curaçao/Aruba (geregelde diensten) en Venezuela. De nieuwe VFR-procedures zorgen ervoor dat dit VFR-luchtverkeer niet meer vanuit willekeurige richtingen en hoogtes naar Bonaire vliegt. In plaats daarvan vliegt VFR-verkeer met gebruik van de procedures nu via vastgestelde punten en hoogtes naar Bonaire. Dit resulteert in een grotere voorspelbaarheid van het VFR-verkeer, een gemakkelijker wijze van begeleiding ervan door de luchtverkeersleiding en een betere scheiding tussen het VFR- en IFR-verkeer.

De vastgestelde punten zijn gebaseerd op de huidige meest gangbare praktijk in de luchtverkeersdienstverlening aan luchtruimgebruikers.

Ten slotte worden nog de in de praktijk al gangbare en toegepaste procedures voor start en landing van VFR-verkeer vastgelegd.

Toezicht en handhaving

Het toezicht op de naleving van de bepalingen van de ministeriële regeling die in de onderhavige regeling wordt gewijzigd, is belegd bij de Inspectie Leefomgeving en Transport (hierna: ILT). De onderhavige wijzigingen zijn voor een Handhaafbaarheid-, Uitvoerbaarheid- en Fraudebestendigheid-

toets (HUF-toets) aan de ILT voorgelegd. De ILT acht de regeling uitvoerbaar en handhaafbaar maar heeft ook aangegeven dat in bredere zin de huidige BES-regelgeving op dit moment nog geen wettelijke basis biedt voor sanctiemogelijkheden van de ILT ten aanzien van de luchtvaartgebruikers en/of DC-ANSP tijdens controle van de naleving van deze IFR/VFR luchtverkeersroutes en -procedures in de Flamingo CTR.

Ten aanzien van de fraudebestendigheid geldt dat de nalevingsbereidheid door DC-ANSP en luchtvaartgebruikers naar verwachting hoog is. Door het uitvoeren van periodieke audits en/of inspecties bij DC-ANSP in samenwerking met en onder de verantwoordelijkheid van de Curaçaose Luchtvaartautoriteit CCAA kan de nalevingsbereidheid worden gecontroleerd.

Effecten op de administratieve lasten en nalevingskosten

De onderhavige regeling brengt geen nieuwe administratieve lasten en nalevingskosten met zich mee. De regeling is daarom niet voorgelegd aan ATR. De wijzigingen zijn louter technisch of operationeel van aard.

Internetconsultatie

Er is geen internetconsultatie uitgevoerd voor deze regeling, omdat hier sprake is van een ministeriële regeling die geen ingrijpende veranderingen teweegbrengt in de rechten en plichten van burgers en bedrijven en ook geen ingrijpende gevolgen heeft voor de uitvoeringspraktijk.

MKB-toets

Er is geen MKB-toets uitgevoerd voor deze regeling. De reden hiervoor is dat de onderhavige wijzigingen geen gevolgen hebben voor werkbaarheid en uitvoerbaarheid in de praktijk voor het MKB.

Betrokkenheid bestuurscollege

Artikel 209, eerste lid, van de Wet openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba, voorziet in de betrokkenheid van de bestuurscolleges van Bonaire, Sint Eustatius en Saba bij ontwerpen van ministeriële regeling waarbij van de openbare lichamen regeling of bestuur wordt gevorderd en wanneer in betekende mate wijziging wordt gebracht in de taken en bevoegdheden van het eilandsbestuur. Artikel 209, derde lid, vereist betrokkenheid van de bestuurscolleges bij ingrijpende beleidsvoorname of wanneer er ingrijpend wordt afgeweken van de regelgeving in Europees Nederland. Met onderhavige wijziging is van het voorgaande geen sprake. Wel is er in dit geval voor gekozen de wijziging te bespreken in de bestaande overlegstructuur met het bestuurscollege van Bonaire, het openbaar lichaam dat het hier betreft.

Artikel 74, tweede lid, van het Besluit luchtverkeer BES is in acht genomen bij de totstandkoming van deze wijzigingsregeling. In dat kader is onder meer overlegd met de Milieudienst van het openbare lichaam Bonaire.

Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 juli 2021. Er wordt hiermee afgeweken van de minimuminvoeringstermijn. De reden hiervoor is dat hier sprake is van spoedregelgeving (AR. 4.17, vijfde lid, onderdeel b). Op 20 mei 2021 zijn de luchtverkeersroutes en -procedures zoals vastgelegd in de bijlage bij de onderhavige regeling, reeds opgenomen in de luchtvaartgids. De regeling dient daarom spoedig in werking te treden opdat deze ook formeel zijn vastgelegd. Aanpassing van de luchtvaartgids vindt alleen plaats op de door de internationale burgerluchtvaartorganisatie (ICAO) vooraf gestelde data.

Artikelsgewijs

ARTIKEL I

Onderdeel A (artikel 1a)

Het Besluit luchtverkeer BES bevat in artikel 74, eerste lid, de grondslag om bij ministeriële regeling luchtverkeersroutes en -procedures vast te stellen. Op grond van deze bepaling was nog geen regeling vastgesteld. Met de onderhavige wijzigingen van de Regeling aanwijzing luchtruim en luchtverkeersdienstverleners BES worden nu wel regels gesteld ter uitvoering van artikel 74, eerste lid, van het Besluit luchtverkeer BES. Het is daarom noodzakelijk deze bepaling uit het Besluit luchtverkeer BES op te nemen als grondslag voor de Regeling aanwijzing luchtruim en luchtverkeersdienstverleners BES.

Onderdeel B (artikel 2)

In het tweede lid wordt de Flamingo ATZ vastgesteld met de daarbij geografische grenzen. In het eerste en derde lid worden de aanduidingen van de CTR op Curaçao en de luchtvaartgids geactualiseerd. In plaats van 'Plesman' en 'Netherlands Antilles' worden nu de termen 'Hato' en 'Dutch Caribbean' gehanteerd.

Onderdelen C en D (artikelen 5a en bijlage)

De luchtverkeersroutes die worden vastgesteld worden uit het oogpunt van leesbaarheid opgenomen in een bijlage bij de regeling.

*De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
C. van Nieuwenhuizen Wijbenga*